Dziennik Urzędowy
Unii Europejskiej

PL
Seria C

C/2026/5421

16.10.2026

ZALECENIE RADY

z dnia 9 października 2026 r.

w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Czech na lata 2027-2030 oraz wyjaśnienia elastyczności dozwolonej w ramach krajowej klauzuli wyjścia w 2027 r. i 2028 r.

(C/2026/5421)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121,

uwzględniając rozporządzenie (UE) 2024/1263, w szczególności jego art. 17 i 26,

uwzględniając zalecenie Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

UWAGI OGÓLNE

(1) Celem unijnych ram zarządzania gospodarczego ([1]) jest wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom budżetowym. Ramy przyczyniają się również do zapewnienia poczucia większej odpowiedzialności na szczeblu krajowym i koncentrują się na perspektywie średniookresowej oraz jednocześnie na bardziej rygorystycznym i spójnym egzekwowaniu reguł.

(2) W centrum ram zarządzania gospodarczego znajdują się krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne przedkładane przez państwa członkowskie Radzie i Komisji. Plany mają przyczynić się do osiągnięcia dwóch celów, a są nimi: (i) zapewnienie, aby m.in. na koniec okresu dostosowawczego dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub utrzymywał się na ostrożnym poziomie, oraz aby deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych został w średnim okresie obniżony do poziomu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB i utrzymywał się poniżej tej wartości, oraz (ii) zapewnienie realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania zidentyfikowane w kontekście europejskiego semestru i służących realizacji wspólnych priorytetów Unii. W tym celu w każdym planie należy przedstawić średnioterminowe zobowiązanie do przestrzegania maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto ([2]), co wiąże się ze skutecznym ustanowieniem ograniczenia budżetowego w okresie objętym planem, tzn. czterech lub pięciu lat (w zależności od zwykłej długości kadencji parlamentarnej w państwie członkowskim). Co więcej, w planie należy wyjaśnić, w jaki sposób państwo członkowskie zapewni realizację reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów (w tym związanych z procedurą dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej (PdZRM)) oraz w jaki sposób państwo członkowskie zamierza doprowadzić do realizacji wspólnych priorytetów Unii. Okres dostosowania fiskalnego obejmuje cztery lata i może zostać przedłużony o maksymalnie trzy lata, jeżeli państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30) i dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. U. L 306 z 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Wydatki netto w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263, tzn. wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

(3) Po tym, jak plan zostanie przedłożony, Komisja ma ocenić, czy spełnia on wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

(4) Na zalecenie Komisji Rada ma następnie przyjąć zalecenie wyznaczające maksymalne stopy wzrostu wydatków netto danego państwa członkowskiego w średnim okresie oraz, w stosownych przypadkach, zatwierdzić zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego.

POWIĄZANE PROCESY, W TYM ZALECANA WCZEŚNIEJ ŚCIEŻKA WYDATKÓW NETTO I JEJ OCENA

(5) W dniu 21 stycznia 2025 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie zatwierdzenia średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Czech ([3]). W dniu 8 lipca 2025 r., na wniosek Czech o uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia w celu uwzględnienia wyższych wydatków na obronę, Rada przyjęła zalecenie ([4]) zezwalające Czechom na odchylenie od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto określonych w zaleceniu Rady C/2025/666 na lata 2025–2028.

(6) W dniu 3 czerwca 2026 r. w ramach wiosennego pakietu europejskiego semestru 2026 Komisja oceniła zachowanie przez Czechy zgodności z maksymalnymi stopami wzrostu wydatków netto. ([5]) Z obliczeń Komisji wynika, że skumulowana stopa wzrostu wydatków netto w 2025 r., tj. uwzględniająca lata 2024 i 2025 łącznie, była niższa od maksymalnego wzrostu wydatków netto zaleconego przez Radę w dniu 21 stycznia 2025 r. W 2026 r. prognozowany wzrost wydatków netto w ujęciu skumulowanym w latach 2024, 2025 i 2026 przekroczył zalecaną maksymalną wartość o 0,1 % PKB. Prognozowane odchylenie mieści się jednak w zakresie elastyczności przewidzianej w krajowej klauzuli wyjścia opartej na aktualnych prognozach dotyczących wydatków na obronę (zob. również tabela 3). W związku z tym uznaje się, że Czechy zachowały zgodność z zalecaną maksymalną stopą wzrostu wydatków netto w 2025 r. i przewiduje się, że zachowają tę zgodność również w 2026 r. ([6])

(7) W dniu 8 lipca 2025 r. w ramach europejskiego semestru Rada skierowała do Czech szereg zaleceń dotyczących tego państwa ([7]). Po przedłożeniu zmienionego krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego, ocenionego w przedmiotowym zaleceniu, Rada skierowała do Czech w dniu 10 lipca 2026 r. nowy zestaw zaleceń krajowych ([8]).

KWESTIE DOTYCZĄCE KRAJOWEGO ŚREDNIOOKRESOWEGO PLANU BUDŻETOWO-STRUKTURALNEGO CZECH

(8) Zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263 w przypadku powołania nowego rządu państwo członkowskie może przedłożyć zmieniony średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Po wyborach powszechnych, które miały miejsce w Czechach w dniach 3 i 4 października 2025 r., powołano nowy rząd w dniu 15 grudnia 2025 r. W dniu 22 czerwca 2026 r. Czechy przedłożyły Radzie i Komisji zmieniony krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny (zwany dalej „planem"). Plan obejmuje okres od 2027 r. do 2030 r.

([3]) Zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Czech (Dz.U. C, C/2025/666, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/666/oj).

([4]) Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2025 r. zezwalające Czechom na odchylenie od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto ustalonych przez Radę na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1263 (Uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia) (Dz.U. C, C/2025/3962, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3962/oj).

([5]) Ponieważ Czechy korzystają z elastyczności w ramach krajowej klauzuli wyjścia, ocena zgodności koncentrowała się na porównaniu wzrostu wydatków netto z maksymalnymi stopami wzrostu wydatków netto zalecanymi przez Radę w ujęciu skumulowanym.

([6]) COM(2026) 200 final i dokument roboczy służb Komisji SWD(2026) 200, „Fiskalne tabele statystyczne zawierające podstawowe dane istotne dla oceny polityk budżetowych państw członkowskich", 3.6.2026 r.

([7]) Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Czech (Dz.U. C, C/2025/3977, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3977/oj).

([8]) Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Czech (Dz.U. C, C/2026/3916, 1.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3916/oj).

Proces poprzedzający przedłożenie planu z czerwca 2026 r.

(9) Przed przedłożeniem planu Czechy zwróciły się o informacje techniczne ([9]), które Komisja przedstawiła zgodnie z art. 15 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1263 dnia 28 maja 2026 r. i opublikowała w dniu 22 czerwca 2026 r. ([10]) Informacje techniczne wskazują strukturalny wynik pierwotny w 2030 r., który według prognoz będzie niezbędny, aby w średnim okresie deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych utrzymywał się poniżej 3 % PKB, a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostawał poniżej 60 % PKB, przy braku dalszych działań budżetowych po 4-letnim okresie dostosowawczym. Średni okres definiuje się jako okres dziesięciu lat po zakończeniu okresu dostosowawczego. Informacje techniczne przygotowano i przekazano państwu członkowskiemu zgodnie z dwoma scenariuszami: scenariuszem przewidującym spójność z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu ([11]), zgodnie z art. 9 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2024/1263, oraz scenariuszem nieprzewidującym takiego mechanizmu.

(10) W informacjach technicznych dotyczących Czech wskazano, że w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi regułami fiskalnymi w czteroletnim okresie dostosowawczym oraz w oparciu o założenia Komisji strukturalny wynik pierwotny powinien wynosić co najmniej 0,5 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2030 r.; w scenariuszu nieprzewidującym mechanizmu zapewnienia odporności deficytu), zgodnie z tabelą 1. W celach informacyjnych: po uwzględnieniu również mechanizmu zapewnienia odporności deficytu strukturalny wynik pierwotny powinien wynieść na koniec okresu dostosowawczego (2030 r.) co najmniej 0,5 % PKB. Mechanizm zapewnienia odporności deficytu nie jest jednak wymogiem w odniesieniu do Czech, które kwalifikują się do otrzymania informacji technicznych.

Tabela 1: Informacje techniczne udostępnione Czechom przez Komisję

Ostatni rok okresu dostosowawczego	2030
Minimalna wartość strukturalnego wyniku pierwotnego (% PKB), scenariusz nieprzewidujący mechanizmu zapewnienia odporności deficytu	0,5
Wyłącznie w celach informacyjnych: Minimalna wartość strukturalnego wyniku pierwotnego (% PKB), scenariusz przewidujący mechanizm zapewnienia odporności deficytu	0,5

Źródło: obliczenia Komisji.

(11) Zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Czechy i Komisja prowadziły dialog techniczny w maju i czerwcu 2026 r. Dialog techniczny koncentrował się na przewidzianych przez Czechy maksymalnych stopach wzrostu wydatków netto oraz na leżących u ich podstaw założeniach (w szczególności na prognozach wzrostu potencjalnego PKB, wzroście realnego PKB oraz nominalnej (implikowanej) stopie procentowej), a także na planowanej realizacji reform i inwestycji stanowiących odpowiedź na główne wyzwania zidentyfikowane w ramach europejskiego semestru oraz związanych ze wspólnymi priorytetami Unii w zakresie sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, odporności społecznej i gospodarczej, bezpieczeństwa energetycznego i budowania zdolności obronnych.

([9]) Uprzednie zalecenia przekazywane państwom członkowskim oraz Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu obejmują informacje techniczne (i) nieprzewidujące przedłużenia okresu dostosowawczego i przewidujące takie przedłużenie (tj. obejmujące okres odpowiednio 4 i 7 lat) oraz (ii) przewidujące mechanizm zapewnienia odporności deficytu oraz nieprzewidujące takiego mechanizmu. W zaleceniach tych zawarte są również główne początkowe warunki i podstawowe założenia zastosowane w ramach średniookresowych prognoz Komisji dotyczących długu publicznego. Informacje techniczne obliczono na podstawie metodyki opisanej w wydanym przez Komisję Europejską monitorze stabilności długu z 2023 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en), wraz z jej późniejszymi udoskonaleniami uzgodnionymi w ramach grupy roboczej ds. analizy stabilności długu. Opiera się ona na prognozie Komisji Europejskiej z wiosny 2026 r. oraz wydłużeniu tej prognozy w średnim okresie do 2035 r., a długoterminowy wzrost PKB i koszty starzenia się społeczeństwa są zgodne ze wspólnym sprawozdaniem Komisji i Rady na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([10]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages-including-country-reports/czechia/fiscal-surveillance-czechia_en.

([11]) Mechanizm zapewnienia odporności deficytu ustanowiony w art. 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263 zakłada, że roczna poprawa strukturalnego wyniku pierwotnego wynosi 0,4 punku procentowego PKB (lub 0,25 punktu procentowego w przypadku przedłużenia okresu dostosowawczego) do czasu osiągnięcia poziomu deficytu strukturalnego poniżej 1,5 % PKB.

(12) Według informacji podanych przez Czechy w ich planie państwo to zaangażowało się 6 maja 2026 r. – zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2024/1263 – w proces konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim, partnerami społecznymi, władzami regionalnymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Czechy w ich planie zmianę planu przygotowano we współpracy z odpowiednimi ministerstwami i innymi organami administracji publicznej, w tym z Czeską Radą Fiskalną. Ponadto, 6 maja 2026 r. odbyła się dyskusja przy okrągłym stole na temat projektu planu z udziałem przedstawicieli pracodawców, związków zawodowych, ekspertów i innych zainteresowanych stron.

STRESZCZENIE PLANU I JEGO OCENA DOKONANA PRZEZ KOMISJĘ

(13) Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja oceniła plan z czerwca 2026 r. w następujący sposób:

Kontekst: sytuacja i perspektywy makroekonomiczne i budżetowe

(14) Realny PKB w Czechach wzrósł o 2,6 % w 2025 r., napędzany popytem zarówno krajowym, jak i zewnętrznym. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z wiosny 2026 r. oczekuje się, że w 2026 r. gospodarka wzrośnie o 1,8 %, co odzwierciedla skutki wstrząsu spowodowanego wzrostem cen energii i ujemny wkład eksportu netto. Prognozuje się, że w 2027 r. realny PKB wzrośnie o 2,4 %, do czego przyczynią się stabilne spożycie sektora gospodarstw domowych i spożycie sektora instytucji rządowych i samorządowych, inwestycje oraz wyższy wkład eksportu netto. Spodziewane jest, że w horyzoncie prognozy (tj. w latach 2026–2027) dynamika wzrostu potencjalnego PKB w Czechach nieznacznie spadnie: z 1,6 % w 2025 r. do 1,5 % w 2027 r., w związku ze spowolnieniem wzrostu liczby osób pracujących. Stopa bezrobocia w 2025 r. wyniosła 2,8 %, a według prognoz Komisji wzrośnie ona do 3,1 % w 2026 r., i do 3,2 % w 2027 r. Prognozuje się, że inflacja (deflator PKB) zmniejszy się z 3,5 % w 2025 r. do 2,7 % w 2026 r., a w 2027 r. osiągnie poziom 3,1 %.

(15) Jeżeli chodzi o rozwój sytuacji fiskalnej, w 2025 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Czechach wyniósł 2,1 % PKB. Według prognozy Komisji Europejskiej z wiosny 2026 r. deficyt ten ma osiągnąć poziom 2,8 % PKB w 2026 r., a przy założeniu niezmiennego kursu polityki ma wzrosnąć do 2,9 % PKB w 2027 r. Datą graniczną prognozy Komisji z wiosny 2026 r. był 4 maja 2026 r., tj. przed przedstawieniem parlamentowi narodowemu projektu budżetu na 2027 r. we wrześniu 2026 r. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wynosił 44,3 % PKB na koniec 2025 r. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z wiosny 2026 r. oczekuje się, że na koniec 2026 r. wskaźnik zadłużenia wzrośnie do 45,8 % PKB, a na koniec 2027 r. – do 47,2 % PKB. Zgodnie z ustaloną praktyką w prognozie budżetowej Komisji nie uwzględnia się zobowiązań politycznych zawartych w średniookresowych planach budżetowo-strukturalnych, dopóki nie zostaną one poparte konkretnymi, zapowiedzianymi w wiarygodny sposób i wystarczająco szczegółowo określonymi środkami z zakresu polityki.

Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto i główne założenia makroekonomiczne przedstawione w planie z czerwca 2026 r.

(16) Plan ten obejmuje lata 2027–2030 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres czterech lat.

(17) Plan zawiera informacje wymagane na mocy art. 13 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(18) W planie zobowiązano się do przestrzegania maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto wskazanych w tabeli 2 poniżej, odpowiadających średniemu wzrostowi wydatków netto na poziomie 3,2 % w latach 2027–2030. Informacje techniczne (zakładające ścieżkę liniowego dostosowania) są spójne ze średnim wzrostem wydatków netto na poziomie 3,2 % w okresie dostosowawczym (2027–2030). Oczekuje się, że ścieżka wydatków netto, do której zobowiązano się w planie, doprowadzi do osiągnięcia strukturalnego wyniku pierwotnego na poziomie 0,3 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2030 r.). Jest to wartość niższa niż minimalny poziom strukturalnego wyniku pierwotnego wynoszący 0,5 % PKB w 2030 r., podany przez Komisję w informacjach technicznych. W planie zakłada się, że wzrost potencjalnego PKB ulegnie zmniejszeniu do 1,2 % w 2030 r. (z poziomu 1,6 % w 2025 r.). Ponadto w planie przewiduje się, że stopa wzrostu deflatora PKB zmniejszy się do 3,3 % w 2027 r. (z poziomu 3,5 % w 2025 r.), a następnie spadnie do 2,4 % w 2030 r.

Tabela 2: Maksymalny wzrost wydatków netto i główne założenia przedstawione w planie Czech (*)

	2026	2027	2028	2029	2030	Średnia w okresie obowiązywania planu w latach 2027–2030
Wzrost wydatków netto (w ujęciu rocznym, %)	6,4	5,4	2,7	2,4	2,2	3,2
Wzrost wydatków netto (skumulowany, od roku bazowego 2025 (**), %)	6,4	12,1	15,2	17,9	20,5	nie dotyczy
Wzrost potencjalnego PKB (%)	1,6	1,5	1,5	1,2	1,2	1,3
Inflacja (wzrost deflatora PKB) (%)	2,9	3,3	2,8	2,6	2,4	2,8

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Czech (czerwiec 2026 r.) i obliczenia Komisji.

(*) W planie przedstawiono dwa zestawy założeń makroekonomicznych opartych na prognozie makroekonomicznej Republiki Czeskiej (kwiecień 2026 r.) i na prognozie Komisji z wiosny 2026 r. (maj 2026 r.). Do oceny wykorzystano tabele 3.4 i 3.5 zawarte w planie.

(**) Skumulowane stopy wzrostu oblicza się przez odniesienie do roku bazowego 2025, ostatniego roku, za który krajowe urzędy statystyczne i Eurostat opublikowały dane budżetowe dotyczące wyniku.

(19) W planie szacuje się, że stopa wzrostu wydatków netto w 2026 r. wyniesie 6,4 %. Ta stopa wzrostu jest adekwatna dla określenia skumulowanych stóp wzrostu na lata 2027–2030 przedstawionych w tabeli 2, ponieważ rokiem bazowym jest 2025 r., czyli ostatni rok, za który krajowe urzędy statystyczne i Eurostat opublikowały dane dotyczące wyniku. W porównaniu z zaleceniem Rady z 21 stycznia 2025 r. prognozowany w planie na podstawie obliczeń Komisji wzrost wydatków netto na 2026 r. oznaczałby skumulowane odchylenie o 0,1 % PKB do końca 2026 r., przed uwzględnieniem elastyczności przewidzianej w krajowej klauzuli wyjścia (zob. tabela 3). Po uwzględnieniu elastyczności przewidzianej w krajowej klauzuli wyjścia przewidywane skumulowane odchylenie wyniosłoby - 0,2 % PKB (tj. poniżej zalecanej ścieżki wydatków w 2026 r. po uwzględnieniu elastyczności). Jest to zgodne z oceną Komisji zawartą w wiosennym pakiecie europejskiego semestru 2026 (zob. motyw 6).

Tabela 3: Wzrost wydatków netto, roczne i skumulowane odchylenia w latach 2025 i 2026 (przewidywane) w porównaniu z zaleceniem Rady z dnia 21 stycznia 2025 r.

		2025	2026	
Zalecane maksymalne wydatki netto, w ujęciu rocznym *Zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r.*	zmiana w %	**4,5**	**2,5**	
			KOM	**Plan średniookresowy**
Wydatki netto, w ujęciu rocznym	zmiana w %	**4,9**	**6,4**	**6,4**
Roczne odchylenie (*)	% PKB	0,2	1,5	1,5
Skumulowane odchylenie (*)	% PKB	- 1,4	0,1	0,1
Skumulowane odchylenie (*) po uwzględnieniu elastyczności krajowej klauzuli wyjścia	% PKB	- 1,7	- 0,2	- 0,2

Służby Komisji obliczają odchylenia na 2026 r. przy założeniu wzrostu wydatków netto prognozowanego w prognozie Komisji z wiosny 2026 r. (KOM) oraz w średniookresowym planie budżetowo-strukturalnym Czech (czerwiec 2026 r.) (plan średniookresowy).

(*) Wartość dodatnia (ujemna) wskazuje, że wydatki netto są powyżej (poniżej) zalecanej maksymalnej stopy wzrostu.

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych

(20) Na podstawie zawartych w planie maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto i przyjętych w planie założeń przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie się stopniowo poprawiał: z poziomu 2,8 % PKB w 2026 r. do 1,2 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2030 r.), zgodnie z tabelą 4. Tym samym, zgodnie z planem wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych nie przekroczyłby na koniec okresu dostosowawczego (2030 r.) wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Ponadto, w ciągu dziesięciu lat następujących po okresie dostosowawczym (tzn. do 2040 r.) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych nie przekroczyłby 3 % PKB. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym deficytu, określonym w art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na dług sektora instytucji rządowych i samorządowych

(21) Jeżeli maksymalne stopy wzrostu wydatków netto, do których zobowiązano się w planie, i leżące u ich podstaw założenia się urzeczywistnią, dług sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie, według planu, rosnąć – z 45,8 % PKB w 2026 r. do 46,6 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2030 r.), zgodnie z tabelą 4. Oczekuje się, że w perspektywie średnioterminowej, tj. do 2040 r., wskaźnik zadłużenia pozostanie, według planu, na zasadniczo niezmienionym poziomie do 2032 r., po czym wzrośnie do 52,9 % PKB w 2040 r. Tym samym, zgodnie z planem dług sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostawałby w średnim okresie poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 60 % PKB. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawione w planie maksymalne stopy wzrostu wydatków netto są spójne z wymogiem dotyczącym długu, określonym w art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Tabela 4: Zmiany długu oraz wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych przedstawione w planie Czech

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2040
Dług publiczny (% PKB)	44,3	45,8	46,9	46,6	46,8	46,6	52,9
Saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	- 2,1	- 2,8	- 2,8	- 2,0	- 1,6	- 1,2	- 3,0

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Czech (czerwiec 2026 r.)

Założenia makroekonomiczne planu

(22) Plan opiera się na zestawie założeń, które różnią się od założeń Komisji przekazanych Czechom w dniu 28 maja 2026 r. W szczególności w planie przyjęto różne założenia w odniesieniu do sześciu zmiennych, a mianowicie wzrostu deflatora PKB, wzrostu realnego PKB, nominalnej (implikowanej) stopy procentowej, mnożnika fiskalnego, wartości rezydualnej zmiany długu oraz działań jednorazowych. Poniżej wymieniono i oceniono różnice w założeniach mające najbardziej znaczący wpływ na średni maksymalny wzrost wydatków netto.

W planie występują dwie różnice w stosunku do uprzednich zaleceń Komisji odnoszących się do wzrostu deflatora PKB. Po pierwsze, przy założeniu wyższego wzrostu deflatora popytu krajowego w planie przewidziano, że wzrost deflatora PKB będzie w 2027 r. wyższy o 0,2 punktu procentowego niż w informacjach technicznych przedstawionych przez Komisję i opierających się na prognozie z wiosny 2026 r. Uznaje się, że założenie to nie jest należycie uzasadnione. Komisja nie posiada informacji na temat publikacji lub aktualizacji danych, które uzasadniałyby znaczną korektę w górę szacunków deflatora PKB na 2027 r. w porównaniu z danymi zawartymi w informacjach technicznych. Ponadto najnowsze zmiany makroekonomiczne (tj. szybszy niż oczekiwano spadek cen produktów energetycznych w 2026 r.) wskazują na mniejszy spadek cen importowych towarów w 2027 r., co spowodowałoby obniżenie szacunków deflatora PKB na 2027 r. Po drugie, począwszy od 2028 r., wzrost deflatora PKB zbliża się szybciej do niższego poziomu (2,0 %) niż zakłada się we wspólnych ramach analizy stabilności długu (2,3 %). Założenie to jest ostrożniejsze niż w informacjach technicznych. W planie wyjaśnia się je tym, iż założono stopniowe zbliżanie się inflacji cen konsumpcyjnych do wyznaczonego przez czeski bank centralny celu na poziomie 2 %, który ma zostać osiągnięty do 2032 r., a także tym, iż wzrost deflatora PKB zbliży się do tej wartości w 2032 r. i utrzyma się na stabilnym poziomie odpowiadającym wartościom z 2032 r. przez pozostałą część okresu prognozy. Ogólnie rzecz biorąc, założony w planie średni wzrost deflatora PKB w całym okresie objętym prognozą (lata 2027–2040) jest niższy niż wynikałoby to z założeń Komisji i wynosi odpowiednio 2,2 % w porównaniu z 2,6 %. Do celów przygotowania planu średniookresowego założenie dotyczące średniego wzrostu deflatora PKB w całym okresie objętym prognozą (2027–2040) uznaje się zatem za ostrożne i należycie uzasadnione.

— W planie zakłada się, że nominalna (implikowana) stopa procentowa w okresie prognozy będzie niższa niż zakłada Komisja – średnio o 0,2 punktu procentowego. W kontekście planu średniookresowego niższe odsetki umożliwiają wyższy średni wzrost wydatków pierwotnych netto w okresie dostosowawczym. To odchylenie nominalnej (implikowanej) stopy procentowej wynika z założenia, że rynkowa stopa procentowa będzie niższa w okresie dostosowawczym – odpowiednio o 0,6 i 0,8 punktu procentowego w perspektywie krótkoterminowej i długoterminowej – co stanowi założenie korzystniejsze niż założenia Komisji. Wynika to z uwzględnienia bardziej szczegółowych danych oraz zastosowania innej metody prognozowania, która opiera się na przewidywaniu stabilizacji stóp procentowych zgodnie ze ścieżką stopy podstawowej banku centralnego. Podejście to nie jest zgodne ze wspólnymi ramami analizy stabilności długu.

Pozostałe różnice w założeniach nie mają znaczącego wpływu na średni wzrost wydatków netto w porównaniu z założeniami Komisji Europejskiej. Ogólnie rzecz biorąc, wpływ ostrożniejszych założeń zasadniczo niweluje wpływ różnic w założeniach, które nie są zgodne z ramami analizy stabilności długu. Łączny wpływ wszystkich tych różnic w założeniach jest spójny ze średnim maksymalnym wzrostem wydatków netto równym średniemu maksymalnemu wzrostowi wydatków netto wynikającemu z informacji technicznych. Komisja uwzględni powyższą ocenę założeń planu w przyszłych ocenach zgodności z maksymalnymi stopami wzrostu wydatków netto.

Strategia fiskalna w planie

(23) Zgodnie z przyjętą w planie orientacyjną strategią fiskalną zobowiązania dotyczące wydatków netto zostaną wypełnione zarówno przez ograniczanie wydatków, jak i wzrosty dochodów dyskrecjonalnych. Zgodnie z planem pozytywny wpływ na dochody publiczne powinien wynikać ze zwiększenia skuteczności poboru podatków i ograniczenia szarej strefy gospodarki. Do zmniejszenia wzrostu wydatków publicznych powinny przyczynić się cyfryzacja i usprawnienie administracji publicznej. Ponadto przyspieszenie wzrostu gospodarczego dzięki zwiększeniu inwestycji, realizowaniu innowacji oraz modernizowaniu infrastruktury powinno sprzyjać konsolidacji budżetowej w ujęciu nominalnym. Jednym z najważniejszych oczekiwanych środków jest przyszły system EET 2.0, tj. zmodernizowana elektroniczna rejestracja sprzedaży, która ma ograniczyć uchylanie się od opodatkowania.

(24) Specyfikacja środków z zakresu polityki, które mają zostać przyjęte, powinna zostać potwierdzona lub skorygowana i określona ilościowo w budżetach rocznych. Jednocześnie istnieje ryzyko z punktu widzenia realizacji zawartej w planie orientacyjnej strategii fiskalnej. Wynika ono z opóźnienia w profilu czasowym dostosowania, cyklu wyborczego oraz braku informacji na temat strategii fiskalnej planowanej na końcowe lata trwania planu (jak oceniono powyżej).

Opisane w planie zamiary dotyczące innych reform i inwestycji w odpowiedzi na główne wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru i z uwzględnieniem wspólnych priorytetów Unii

(25) W planie opisano zamierzenia dotyczące reform i inwestycji, które mają być odpowiedzią na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2025 r., zgodnie z priorytetami określonymi w komunikacie „Kompas konkurencyjności dla UE” ([12]). Plan przewiduje reformy i inwestycje, z których większość otrzymuje wsparcie finansowe z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) albo z funduszy polityki spójności. Reformy i inwestycje przewidziane w planie opierają się na istniejącym rządowym dokumencie strategicznym („Strategia gospodarcza »Republika Czeska: kraj przyszłości 2.0«”). Jak wskazano powyżej, po przedłożeniu planu z czerwca 2026 r. Rada przyjęła zalecenia dla poszczególnych krajów na 2026 r. ([13]), które to zalecenia nie mogły w związku z tym zostać odzwierciedlone w planie.

([12]) Zob. komunikat Komisji „Kompas konkurencyjności dla UE” z dnia 29 stycznia 2025 r., COM(2025) 30 final.
([13]) Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Czech (Dz.U. C, C/2026/3916, 1.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3916/oj).

(26) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, łącznie z celami klimatycznymi określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1119, plan obejmuje działania, z których część jest wspierana z RRF. Środki związane z wyzwaniami zielonej transformacji uwzględniono w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu Republiki Czeskiej. Najważniejsze środki to modernizacja sieci dystrybucji ukierunkowana na zwiększenie zdolności w zakresie przyłączania nowych źródeł i instalowania baterii o dużej pojemności, rozwój infrastruktury pomocniczej, w tym ośrodka przetwarzania danych dotyczących energii, wprowadzenie specjalnych stref magazynowania energii i infrastruktury sieciowej, modernizacja przemysłu i sektora ciepłowniczego za pośrednictwem programu „HEAT" oraz stworzenie kompleksowych ram prawnych na potrzeby ustanowienia i rozwoju rynku wodoru i infrastruktury wodorowej w Czechach (LEX HYDROGEN). W obszarze dekarbonizacji budynków wprowadzona zostanie nowa norma energetyczna dla planowanych budynków oraz nowa baza danych dotyczących charakterystyki energetycznej z możliwością ich przeglądania w internecie. Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, wprowadza się zmiany w programach „New Green Savings" i „New Green Savings Light", które wspierają gruntowną renowację budynków. Zmiany te mają na celu zwiększenie stabilności finansowania programów i dźwigni finansowej oraz skoncentrowanie się na osobach o niskich dochodach. Inne ważne środki to elektryfikacja sieci kolejowej, wymiana pojazdów na bardziej efektywne pod względem emisji oraz wspieranie nabywania i eksploatacji pojazdów bezemisyjnych. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych w obszarze polityki energii ze źródeł odnawialnych, infrastruktury energetycznej i sieci energetycznych, efektywności energetycznej oraz zrównoważonego transportu. Jeśli chodzi o wyzwania transformacji cyfrowej, najważniejsze środki obejmują rozwój sieci cyfrowych o dużej przepustowości, dalsze wdrażanie cyfrowych usług publicznych oraz wspieranie cyfryzacji przedsiębiorstw. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2025 r. sformułowanych w obszarze polityki administracji publicznej, dostępu do finansowania i finansowania wzrostu gospodarczego.

(27) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego odporności społeczno-gospodarczej, w tym Europejskiego filaru praw socjalnych, plan obejmuje działania, z których część jest wspierana z RRF i EFS+. Jeśli chodzi o wyzwania związane z inteligentnym, zrównoważonym wzrostem gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, najważniejsze środki obejmują programy zapewniające wsparcie na rzecz badań, rozwoju i innowacji w przedsiębiorstwach, ze szczególnym uwzględnieniem krytycznych i powstających technologii strategicznych, w szczególności sztucznej inteligencji, oraz wprowadzające innowacyjne rozwiązania do praktyk biznesowych w małych i średnich przedsiębiorstwach. Inne programy mają na celu pomoc w rozwijaniu potencjału istniejących przedsiębiorstw typu start-up w celu wzmocnienia innowacyjnej współpracy między czeskimi przedsiębiorstwami typu start-up a wiodącymi na świecie ekosystemami przedsiębiorstw typu start-up. Rząd wprowadza również zmiany w ocenie organizacji badawczych i ułatwia współpracę między nimi. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2025 r. w obszarze polityki badań naukowych i innowacji.

Jeśli chodzi o wyzwania z punktu widzenia spójności społecznej i terytorialnej, najważniejsze środki obejmują zwiększenie adekwatności świadczeń emerytalnych, uproszczenie i zmianę parametrów systemu świadczeń społecznych oraz zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy rodziców, zwłaszcza kobiet, i grup defaworyzowanych przez wsparcie gospodarki społecznej. Inne istotne środki to planowana nowelizacja ustawy o budownictwie mająca na celu przyspieszenie budownictwa mieszkaniowego, reformę rynku wynajmu oraz ożywienie sektora budowy mieszkań socjalnych. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2025 r. w obszarach polityki dotyczących aktywnej polityki rynku pracy, zachęt do pracy i uczestnictwa w rynku pracy, niedyskryminacji i równych szans oraz mieszkalnictwa.

Jeśli chodzi o wyzwania dotyczące zdrowia oraz odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej, najważniejsze środki obejmują plany wzmocnienia zdolności i efektywności administracji publicznej oraz poprawy jakości usług publicznych, zwiększenia odporności, efektywności, cyfryzacji i zapewnienia wystarczającej liczby pracowników w sektorze opieki zdrowotnej, a także dalszy rozwój opieki długoterminowej. Rząd priorytetowo traktuje również ograniczenie pracy nielegalnej i nierejestrowanej. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2025 r. w obszarze polityki administracji publicznej, cyfryzacji administracji publicznej i usług publicznych oraz ram budżetowych i zarządzania budżetem.

Jeśli chodzi o politykę na rzecz następnego pokolenia, najważniejsze środki obejmują zwiększenie dostępności i jakości edukacji przedszkolnej, poprawę jakości zawodu nauczyciela i zarządzania szkołami oraz zwiększenie dostosowania kształcenia średniego do potrzeb rynku pracy. W szkolnictwie wyższym najważniejsze środki obejmują zwiększenie wskaźników skutecznego finalizowania nauki przez studentów, opracowanie strategicznie ważnych programów studiów oraz lepsze powiązanie uniwersytetów z sektorami badań naukowych i innowacji. Środki te odnoszą się do zalecenia krajowego z 2025 r. w obszarach polityki dotyczących edukacji, niedyskryminacji i równości szans.

(28) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący bezpieczeństwa energetycznego, plan obejmuje środki, z których część jest wspierana przez RRF. Najważniejsze środki to zmiana ustawy – Prawo energetyczne mająca na celu przyspieszenie budowy źródeł zastępczych dla wycofywanych elektrowni węglowych. Program dotacji „Strategic investments for a climate neutral economy" [„Inwestycje strategiczne na rzecz gospodarki neutralnej dla klimatu"] będzie wspierał między innymi dwa duże projekty dotyczące produkcji baterii i wydobycia surowców o kluczowym znaczeniu dla dekarbonizacji gospodarki i poprawy bezpieczeństwa energetycznego. Środki te odnoszą się do zalecenia krajowego z 2025 r. w obszarze polityki energii ze źródeł odnawialnych, infrastruktury energetycznej i sieci energetycznych. Rząd kontynuuje również planowaną rozbudowę elektrowni jądrowej Dukovany.

(29) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący zdolności obronnych, plan obejmuje uchwaloną ustawę o finansowaniu obronności i zmienioną ustawę o zasadach budżetowych, które zobowiązują rząd do przeznaczenia co najmniej 2 % PKB na wydatki na obronę oraz umożliwiają rządowi zwiększenie wydatków na obronę w latach 2026–2033 powyżej 2 % PKB, nawet poza zatwierdzonymi ramami wydatków budżetowych. Czechy zwróciły się również o uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia, która umożliwia elastyczność w celu zwiększenia wydatków na obronę o 1,5 % PKB w latach 2025–2028. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2025 r. w obszarze polityki ram budżetowych i zarządzania budżetem.

(30) Plan zawiera informacje na temat spójności, a w stosownych przypadkach także komplementarności z funduszami polityki spójności oraz z planem odbudowy i zwiększania odporności (RRP) Czech. Dominująca część środków ujętych w planie jest finansowana z funduszy polityki spójności. W planie (oraz w odpowiednim załączniku) przedstawiono również powiązania między reformami i inwestycjami a funduszami polityki spójności i RRP.

(31) W planie omówiono potrzeby Czech w zakresie inwestycji publicznych związanych ze wspólnymi priorytetami Unii. Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, łącznie ze spójnością z Europejskim prawem o klimacie, potrzeby inwestycyjne obejmują transformację sektora energetycznego, rozwój odnawialnych źródeł energii, zmniejszenie zużycia energii i emisji z budynków oraz rozwój infrastruktury sieci mobilnej 5G. Aby zapewnić odporność społeczną i gospodarczą, Czechy planują rozszerzyć podaż cyfrowych usług publicznych, inwestować w innowacyjne przedsiębiorstwa typu start-up i rozwijające się przedsiębiorstwa oraz podnieść efektywność opieki zdrowotnej. Aby zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne, Czechy zamierzają inwestować w źródła czystej energii.

Wnioski z oceny Komisji

(32) Ogółem Komisja jest zdania, że plan Czech z czerwca 2026 r. spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

OGÓLNE WNIOSKI RADY DOTYCZĄCE ZMIENIONEGO PLANU CZECH ORAZ ELASTYCZNOŚCI PRZEWIDZIANEJ W KRAJOWEJ KLAUZULI WYJŚCIA

(33) Rada z zadowoleniem odnotowuje średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Czech i uważa, że jego pełna realizacja doprowadziłaby do zapewnienia zdrowych finansów publicznych i wspierania stabilności długu publicznego, a także zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu.

(34) Rada przyjmuje do wiadomości dokonaną przez Komisję ocenę planu. Ponownie jednak zwraca się do Komisji, by oceny planów przedstawiała w odrębnych dokumentach, a nie w zaleceniach Komisji dotyczących zaleceń Rady.

(35) Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji dotyczącą ścieżki wydatków netto i głównych założeń makroekonomicznych przedstawionych w planie, a także wpływu przewidzianej w planie ścieżki wydatków netto na deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz dług publiczny. Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji, zgodnie z którą założenia makroekonomiczne i budżetowe, choć w niektórych przypadkach różnią się od założeń Komisji, są ogólnie należycie uzasadnione i poparte solidnymi argumentami ekonomicznymi. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przed przedłożeniem planu przeprowadzono dyskusję z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami na szczeblu krajowym i że plan ten został przedstawiony parlamentowi narodowemu.

(36) Rada oczekuje, że Czechy będą gotowe dostosowywać swoją strategię fiskalną odpowiednio do potrzeb, tak by zapewnić realizację ścieżki wydatków netto. Rada postanawia ściśle monitorować rozwój sytuacji gospodarczej i budżetowej, w tym zmiany leżące u podstaw scenariusza przedstawionego w planie.

(37) Rada przyjmuje do wiadomości przedstawiony przez Komisję opis potrzeb i planów w zakresie reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru; podkreśla też, jak ważne jest, by takie reformy i inwestycje zostały zrealizowane. Na podstawie sprawozdań przedłożonych przez Komisję Rada oceni te reformy i inwestycje oraz będzie monitorować ich realizację w ramach europejskiego semestru.

(38) Rada oczekuje na sporządzane przez Czechy roczne sprawozdania z postępów, które to sprawozdania powinny zawierać w szczególności informacje na temat postępów w realizacji ustalonej przez Radę ścieżki wydatków netto oraz w realizacji szerzej zakrojonych reform i inwestycji w kontekście europejskiego semestru.

(39) Niniejsze zalecenie zastępuje zalecenie z dnia 21 stycznia 2025 r. w odniesieniu do lat 2027 i 2028. Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto na 2026 r., w ujęciu rocznym i skumulowanym, określone w załączniku I do tego zalecenia, pozostają jednak adekwatne dla oceny zgodności do 2026 r. włącznie. Wiosną 2027 r. Komisja oceni zgodność dotyczącą 2026 r. w kontekście swojego jesiennego pakietu nadzoru na 2026 r. oraz na podstawie danych dotyczących wyniku.

(40) Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Rada powinna zalecić Czechom maksymalne stopy wzrostu wydatków netto, do których zobowiązano się w planie z czerwca 2026 r.

(41) W odniesieniu do zalecenia Rady z dnia 8 lipca 2025 r. w niniejszym zaleceniu doprecyzowano zakres elastyczności dozwolony w krajowej klauzuli wyjścia w odniesieniu do wzrostu wydatków obronnych ([14]), który to zakres ma zastosowanie w 2027 r. i 2028 r. W tym celu ogólna maksymalna elastyczność dostępna w latach 2027 i 2028 powinna być ograniczona do elastyczności, której nie wykorzystano w odniesieniu do zastąpionego zalecenia z dnia 21 stycznia 2025 r.

([14]) Wydatki obronne sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z międzynarodową klasyfikacją funkcji sektora instytucji rządowych i samorządowych (COFOG).

(42) Ogólnie rzecz biorąc, jeżeli państwo członkowskie skorzystało już z elastyczności przewidzianej w krajowej klauzuli wyjścia w odniesieniu do wydatków obronnych, do przyznania elastyczności w pozostałych latach objętych krajową klauzulą wyjścia kwalifikuje się jedynie ta część wzrostu wydatków obronnych wyrażona jako odsetek PKB od roku odniesienia, która przekracza już wykorzystaną elastyczność. Ponadto w takich przypadkach należy również zmniejszyć dostępną maksymalną elastyczność wynoszącą 1,5 % PKB o kwotę wcześniej wykorzystanej elastyczności. W przypadku Czech odpowiednim rokiem do pomiaru wykorzystanej elastyczności jest rok 2026, tj. ostatni rok, do którego ma zastosowanie zalecenie z dnia 21 stycznia 2025 r. Według Komisji, przed uwzględnieniem elastyczności przewidzianej w krajowej klauzuli wyjścia, w 2026 r. wydatki netto odbiegały o 0,1 % PKB w ujęciu skumulowanym od maksymalnej ścieżki wydatków netto zalecanej przez Radę w dniu 21 stycznia 2025 r. (zob. motyw 6). Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2026 r. wydatki Czech na obronę finansowane ze środków krajowych wzrosną o 0,3 punktu procentowego PKB w latach 2021–2026. Zgodnie z tymi prognozami oczekuje się zatem, że prognozowane odchylenie w 2026 r. będzie mieścić się w zakresie elastyczności krajowej klauzuli wyjścia. Odpowiada to przewidywanemu wykorzystaniu elastyczności na poziomie 0,1 % PKB w 2026 r. Rzeczywistą elastyczność wykorzystaną w 2026 r. istotną dla niniejszego zalecenia można jednak określić dopiero wtedy, gdy dostępne będą dane dotyczące wyniku, czyli wiosną 2027 r. Wiosną 2027 r. Komisja obliczy dostępną maksymalną elastyczność na podstawie danych dotyczących wyniku i o niej poinformuje,

NINIEJSZYM ZALECA, aby:

1. Czechy zapewniły, aby wzrost wydatków netto nie przekraczał maksymalnych wartości określonych w załączniku do niniejszego zalecenia.

2. W okresie do 2028 r. zezwolono Czechom na odchylenie od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto, o których mowa w pkt 1 niniejszego zalecenia, i ich przekroczenie, o ile wydatki netto przekraczające te maksymalne stopy wzrostu nie będą wyższe niż minimalnie:

   (a) różnica między wzrostem wydatków obronnych od 2021 r. wyrażonym jako odsetek PKB a elastycznością wykorzystaną do 2026 r. na podstawie zaleceń z dnia 21 stycznia 2025 r. i 8 lipca 2025 r.; oraz

   (b) różnica między 1,5 % PKB a elastycznością wykorzystaną do 2026 r. na podstawie zaleceń z dnia 21 stycznia 2025 r. i 8 lipca 2025 r.

   Elastyczność wykorzystaną do 2026 r. Komisja obliczy na podstawie danych dotyczących wyniku za 2026 r. i poinformuje o niej wiosną 2027 r.

3. W kolejnych latach po 2028 r. Czechy nadal będą mogły wykazywać odchylenie od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto określonych w zaleceniu Rady zgodnie z art. 17, 19 lub 20 rozporządzenia (UE) 2024/1263 i przekraczać te stopy, o ile wydatki netto przekraczające te maksymalne stopy wzrostu związane są z dostawami sprzętu wojskowego zamówionymi przed końcem 2028 r. i nie przewyższają łącznego limitu, o którym mowa w pkt 2.

4. Zgodnie z art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2024/1263 odchyleń od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto ustalonych przez Radę, na które zezwolono w niniejszym zaleceniu, nie rejestruje się na rachunku kontrolnym Czech jako obciążeń.

5. W celu zapewnienia prawidłowego rejestrowania dodatkowych wydatków Czechy zostały zobowiązane do przedstawienia rzeczywistych i planowanych danych dotyczących całkowitych wydatków obronnych (dział 02 COFOG), w tym inwestycji w obronność (dział COFOG 02 P.51), a także wszelkich wydatków, które mają zostać sfinansowane z pożyczek w ramach SAFE i które nie są objęte COFOG-02:

   (a) dla lat T-4, T-3, T-2 i T-1 (gdzie rok T jest rokiem bieżącym) – w sprawozdawczości dla Komisji (Eurostatu) zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 479/2009 ([15]);

   (b) dla lat od 2021 r. do roku T (rok bieżący) włącznie – w krajowych średniookresowych planach budżetowo-strukturalnych oraz w rocznych sprawozdaniach z postępów zgodnie z art. 11 ust. 1, art. 15 oraz art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Niniejsze zalecenie skierowane jest do Czech.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 9 października 2026 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

S. HARRIS

([15]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

ZAŁĄCZNIK

Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto (roczne i skumulowane stopy wzrostu, w ujęciu nominalnym)

Czechy

Lata		2027	2028	2029	2030
Stopy wzrostu (%)	Rocznie	5,4	2,7	2,4	2,2
	Skumulowane (*)	12,1	15,2	17,9	20,5

(*) Skumulowane stopy wzrostu oblicza się poprzez odniesienie do roku bazowego 2025. Skumulowane stopy wzrostu wykorzystuje się w ramach rocznego monitorowania zgodności ex post w rachunku kontrolnym. Uwaga: W odniesieniu do 2026 r. maksymalne roczne i skumulowane stopy wzrostu wydatków netto ustanowione w zaleceniu Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. pozostają adekwatne i będą podlegać ocenom zgodności przeprowadzanym przez Komisję na podstawie danych dotyczących wyniku.